

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/274/2019
Identifikačné číslo spisu: 2216214044
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Branislav Král
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2216214044.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne C. C., M.G., D., bývajúcej v R., C. XX, proti žalovanej G. Y., bývajúcej v T., T. XXX/X, zastúpenej Mgr. Annou Angelovičovou, advokátkou v Prešove, Slánska 20A, o zaplatenie 370,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 10 C 209/2016, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 28. marca 2018 sp. zn. 26 Co 63/2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave z 28. marca 2018 sp. zn. 26 Co 63/2017 z r u š u j e a v e c v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dunajská Streda (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 21. októbra 2016 č. k. 10 C 209/2016-26 odmietol odpor žalovanej proti platobnému rozkazu ako oneskorene podaný.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 28. marca 2018 sp. zn. 26 Co 63/2017 odvolanie žalovanej odmietol [§ 386 písm. d/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)] a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd vychádzal z obsahu spisu, z ktorého vyplývalo, že žalovaná, ani po výzve súdu na doplnenie podania, neodstránila vady odvolania v požadovanom rozsahu (odvolací návrh - ako žiada, aby súd o jej odvolaní rozhodol).

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Tvrdila, že dovolací dôvod je daný procesným postupom odvolacieho súdu, ktorý jej de facto znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedla, že uznesenie odvolacieho súdu je mimoriadne stručné, nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené. Odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu absolútne nekorešponduje s dôvodmi a argumentáciou, ktoré použila dovoľateľka vo svojich podaniach. Namietala, že postupom súdov nižšej inštancie boli porušené jej ústavné práva (čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR). Mala za to, že aj keď označila svoje podania nesprávne a podala ich po lehote, z ich obsahu bolo jednoznačné, čoho sa domáhala. Navrhla, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu

prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa navrhla dovolanie podľa § 447 CSP odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že uznesenie odvolacieho súdu treba zrušiť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

10. V civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

11. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená advokátom v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovoláním žalovaná napáda uznesenie odvolacieho súdu, ktorým jej odvolací súd odmietol dovolanie podľa § 386 písm. d/ CSP.

12. Dovolací súd posudzoval prípustnosť dovolania vyvodzovanú dovolateľkou z § 420 písm. f/ CSP.

13. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

14. V súvislosti s námietkou žalovanej o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu prijalo 3. decembra 2015 zjednocujúce stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v

zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

15. Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu preskúmateľné je. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že odvolanie žalovanej neobsahuje náležitosti riadneho odvolania a to pre absenciu nielen všeobecných náležitostí podania, ale najmä z odvolania vôbec nevyplýva, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda a čoho sa žalovaná domáha. Rozhodnutie odôvodnil tým, že keďže žalovaná ani po výzve súdu prvej inštancie na doplnenie a opravu svojho neoznačeného podania uvedením čoho sa žalovaná domáha (odvolací návrh - ako žiada, aby súd o jej odvolaní rozhodol) nedoplnila, resp. neodstránila vady odvolania, len doplnila skutočnosti predstreté v oneskorene podanom odpore, odvolanie žalovanej odmietol.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná podaním zo 6. decembra 2016, doplneným 3. marca 2017 (čl. 30 a čl. 36 spisu) žiadala o „prijatie jej odvolania voči zaplateniu sumy 370,- eur žalobkyni“, z dôvodu, že si je vedomá, že odpor proti platobnému rozkazu podala jeden deň po lehote, avšak k tomu došlo z dôvodu, že je samoživiteľka a musela sa v tomto čase starať o maloletú dcéru, ktorá mala vážne zdravotné problémy, bola s ňou doma a 6. októbra 2016 s ňou behala po vyšetreniach. Žiadala, aby súd zohľadnil túto skutočnosť a prijal jej odvolanie. V ďalšom poukazovala na nesprávne skutkové tvrdenia, o ktoré sa opierala podaná žaloba.

17. Odvolací súd toto jej podanie (odvolanie) odmietol podľa § 386 písm. d/ CSP, keď žalovaná, ani po výzve súdu na doplnenie podania, neodstránila vady odvolania v požadovanom rozsahu (neuviedla, ako mal odvolací súd o jej odvolaní rozhodnúť).

18. Žalovaná v dovolaní potom namietala, že k procesnej vade uvedenej v § 420 písm. f/ CSP došlo tým, že odvolací súd neposúdil jej podanie podľa obsahu (§ 124 ods. 1 CSP), keď mala za to, že z jej podaní bolo jednoznačné, čoho sa domáhala.

19. Dovolací súd uvádza, že odvolací návrh, teda uvedenie toho, čoho sa odvolateľ podaným odvolaním domáha je obsahovou náležitosťou odvolania. Ide o určitú modifikáciu všeobecnej náležitosti každého podania v civilnom procese - uvedenie toho, čo sa podaním sleduje (§ 127 písm. d/ CSP). Z možných spôsobov meritórneho rozhodnutia odvolacieho súdu (potvrdenie, zmena, zrušenie) sa dovolateľ bude logicky domáhať zrušenia alebo zmeny napadnutého rozhodnutia. Vada odvolania v podobe absencie tejto náležitosti je odstrániteľná postupom podľa § 373 ods. 1 CSP. Keďže však odvolací súd nie je viazaný odvolacím návrhom (§ 381 CSP), ani prípadné neodstránenie tejto vady odvolania nebráni pokračovaniu odvolacieho konania a vecnému prejednaniu odvolania (k tomu pozri komentár C.H. BECK, Civilný sporový poriadok str. 1234).

20. Z obsahu podaní žalovanej vyplýva, že tieto síce mali vady, ale nešlo o také vady, ktoré by bránili odvolaciemu súdu pokračovať v konaní. Dovolací súd uvádza, že z obsahu podaní je zrejmé, čoho sa žalovaná domáhala, teda zrušenia, prípadne zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie.

21. Ak odvolací súd odmietol odvolanie žalovanej podľa § 386 písm. d/ CSP, z dôvodu, že nemalo náležitosti podľa § 363 CSP a že žalovaná ani v súdom určenej 10-dňovej lehote svoje odvolanie na výzvu súdu v požadovanom rozsahu nedoplnila, keď neuviedla čoho sa podaným odvolaním domáhala (určitý, zrozumiteľný a materiálne vykonateľný petit), porušil právo žalovanej na spravodlivý proces. Zaťažil tým svoje konanie vadou podľa § 420 písm. f/ CSP, keďže v danom prípade nešlo o takú vadu odvolania, ktorá by súdu bránila v odvolacom konaní pokračovať.

22. Dovolací súd vzhľadom na obsah odvolacej argumentácie, zároveň poznamenáva, že ak by žalovaná v podanom odvolaní súčasne žiadala o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu proti platobnému

rozkazu, takýto návrh by bol zjavne podaný po lehote. Podľa § 122 CSP súd odpustí zmeškanie lehoty, ak ju strana, zástupca alebo procesný opatrovník zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh však treba podať do 15 dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon (čo v danom prípade splnené nebolo).

23. Vzhľadom na uvedené dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP).

24. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.